

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش‌های مشابه پیرامون لباس زن

(ترجمه)

پرسش:

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

1. طلال فوزی: الله سبحانه وتعالى امیرمان را کمک، حفظ و نصرت دهد تا دین الله سبحانه وتعالى را نصرت دهد. شیخ بزرگوار! می‌خواهم، واضح سازید که آیا برای زنان جائز است بخش‌های از بدن خود را نزد مردان اقارب غیرمحرّم؛ مانند پسران کاکا، پسران خاله و برادران شوهر در زندگی خصوصی آشکار نمایند؟ و آیا زنان می‌توانند با پوشیدن پتلون و بلوز در مقابل آن‌ها ظاهر شوند؟

2. بلوغ مرامی: آیا پوشیدن و استفاده از کلاه گیس یعنی موی مصنوعی در نهی حدیث «الواصله والمستوصله» شامل می‌باشد؟

3. موسی زا: برادر بزرگوار و دانشمند! اشتباهی که در جوامع ما است، پوشیدن جلباب بالای پتلون تا زانو آیا این واقعیت جائز است یا نه؟

پاسخ:

وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته

پرسش‌های تان باهم نزدیک اند؛ از این رو پاسخ‌ها را یک جای ارایه می‌دارم:

1. زن باید در حیات خاص با شوهر و محارم خود زندگی نماید. هم‌چنان برای برقراری صلۀرحم و اظهار همدردی در روزهای عید و غیره حالات، زنان می‌توانند در مقابل اقارب غیرمحرم؛ مانند: پسر خاله، پسر کاکا و پسر عمه، که به خانه‌ها وارد می‌شوند، ظاهر شوند؛ اما در این حالت باید ستر عورت را مراعات نموده، تبرج ننمایند. هم‌چنان، پوشیدن پتلون تبرج محسوب می‌گردد و جائز نیست که زنان به بهانه تبریکی روزهای عید، در مقابل اقارب غیرمحرم، با پوشیدن پتلون ظاهر شوند.

2. هرگاه زنان در حیات عامه از خانه خارج می‌شوند، باید لباس شرعی را بر تن کنند که در آن امور و شرایط سه‌گانه متحقق گردد: ستر عورت، عدم تبرج و پوشیدن جلباب و روسری بالای لباس.

3. جلباب نوعی لباس فراگیر است که تمام لباس‌های داخلی را از بالای سر تا پا می‌پوشاند. در این مورد الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكَّ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ﴾

[احزاب: 59]

ترجمه: ای پیامبر (گرامی) به زنان، دختران خود و زنان مؤمنان بگو که چادرهای خویش را بر خود فروافکنند.

یعنی هنگام خروج، بالای لباس‌های خود لباسی را مانند روپوش لباس‌ها و یا مانند جامه‌ای که به دور ران‌ها پیچانیده می‌شود، آویزان کنند که از بالا تا پایان را بپوشاند. ازین جهت، در جلباب شرط است که آویزان و فراخ باشد و از بالا تا پایان را بپوشاند؛ چون درین آیت "مِنْ" برای تعیض نیامده؛ بلکه برای بیان آمده است؛ یعنی تا جلباب پاها را بپوشاند. هرگاه پاها توسط جوراب و کفش پوشانیده شده باشد، با آن‌هم "آویزان و فراخ بودن" که مقضی آیت است، تحقق نمی‌گردد؛ چون هدف از "یُدْنِينَ" آنست که جلباب تا پاها آویزان بوده و پاها را بپوشاند و درک شود که این خانم لباس مخصوص اجتماع را پوشیده است تا متقاضی قول الله سبحانه و تعالی "یُدْنِينَ" تحقق گردد.

بر آنچه گذشت، بر آمدن زنان در حیات عامه با پوشیدن پتلون همراه با تکه‌های آویزان تا زانو که به پاها نمی‌رسد، با وجودی که پاها با جوراب پوشانیده شده باشد، معنی شرعی جلباب را متحقق نمی‌سازد و جائز نیست که زن مسلمان در حیات عامه بدون پوشیدن جلباب؛ یعنی لباسی که لباس‌های داخلی وی را پوشانیده و از فرق سر تا پاها آویزان باشد و هرگاه زنی جلباب در دسترس نداشته باشد یا در خانه بماند و یا از همسایه‌اش به عاریت (قرض و امانت) بگیرد، بدلیل این که مسلم در صحیح خود از ام عطیه روایت می‌کند که گفت:

«أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنْ نُخْرِجَهُنَّ فِي الْفِطْرِ وَالْأَضْحَى، الْعَوَاتِقَ وَالْحَيْضَ، وَذَوَاتِ الْخُدُورِ، فَأَمَّا الْحَيْضُ فَيَعْتَزِلْنَ الصَّلَاةَ، وَيَشْهَدْنَ الْخَيْرَ، وَدَعْوَةَ الْمُسْلِمِينَ، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِحْدَانَا لَا يَكُونُ لَهَا جِلْبَابٌ، قَالَ: «لَتَلْبَسَهَا أُخْتُهَا مِنْ جِلْبَابِهَا»

ترجمه: رسول الله صلی الله علیه وسلم به ما امر داد که در روزهای عیدین زنان آزاد، حائض و دختران نوبالغ را از خلوتگاه‌های شان بیرون بیاوریم، اما زنان حائضه از نماز خواندن اجتناب کرده؛ ولی در امور خیر و دعاء مسلمان اشتراک می‌نمودند. گفتیم: یا رسول الله! هرگاه یکی از ما جلباب نداشته باشد، چی باید بکند؟ فرمود: خواهر (مسلمانش) چادرش را به او بدهد.

پوشیدن کلاه گیس (موی مصنوعی) در حکم تبرج بوده و برای زنان درست نیست که با کلاه گیس در حیات عامه بیرون برآیند؛ مگر این که بالای آن روسری انداخته و اثری از آن در انظار عامه باقی نگذارند؛ هم‌چنان جائز نیست که در داخل خانه در مقابل اقارب غیرمحرّم خود با کلاه گیس ظاهر شوند؛ زیرا این عمل تبرج محسوب می‌گردد، چنانچه در فوق ذکر گردید.

اما پوشیدن کلاه گیس در نهی حدیث "واصله و مستوصله" داخل نمی‌باشد؛ زیرا واصله آنست که موی طبیعی خود را با موی دیگران شکلی پیوند دهد که مانند موی طبیعی دراز گردد؛ این عمل حرام می‌باشد، خواه در زندگی عامه باشد و یا هم در زندگی خصوصی؛ به دلیل حدیثی که حضرت ابوهریره از رسول الله صلی الله علیه وسلم روایت می‌کند که فرمود:

«لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ...»

ترجمه: الله (سبحانه و تعالی) زنان پیوند دهنده و پیوند گیرنده را لعنت فرستاده است. ...

اما پوشیدن کلاه گیس در خانه در مقابل شوهر و محارم دیگر جائز است و در مقابل انظار اقارب غیرمحرّم ناجائز بوده؛ چون پوشیدن آن تبرج محسوب می‌گردد.

برادر شما عطاء بن خلیل أبو رسته

30 شوال 1434 هـ.ق

6 سپتمبر 2013 م